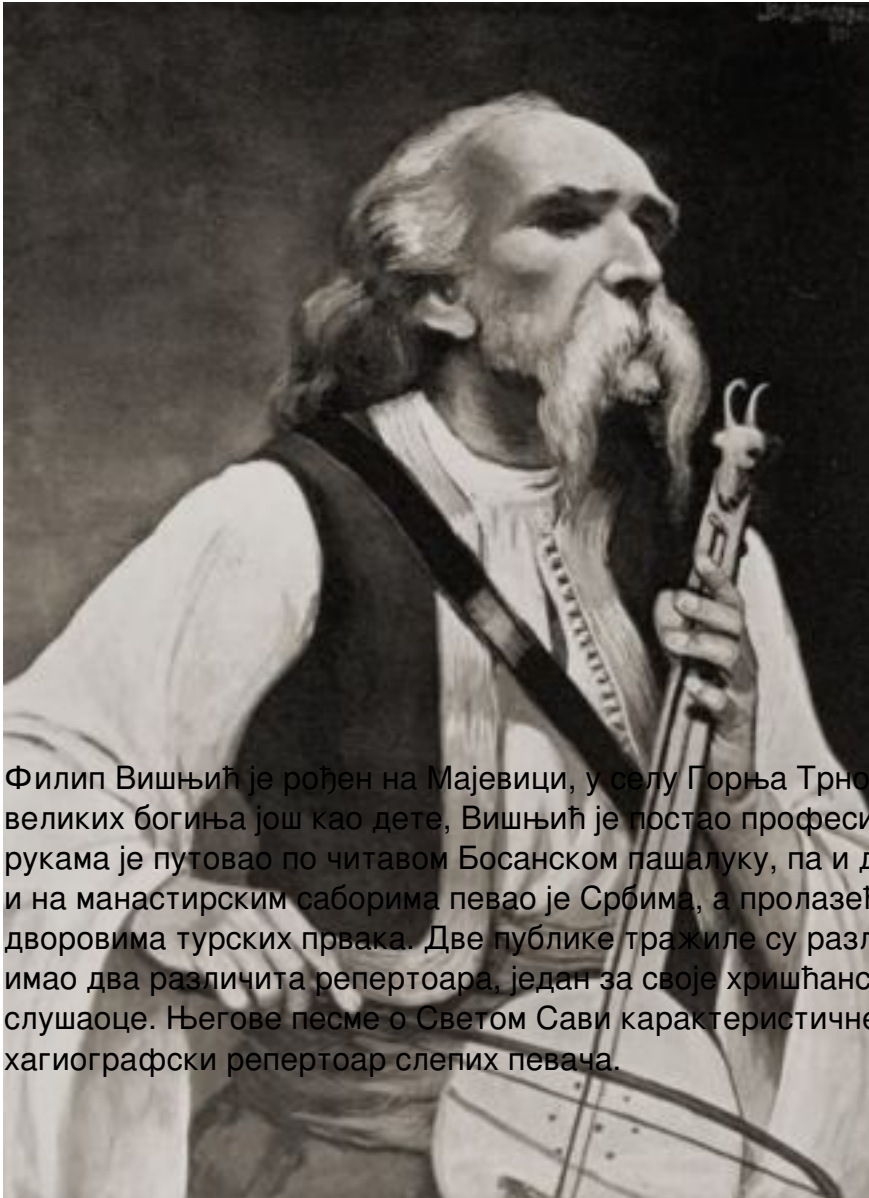

На данашњи дан **1765. године** рођен је Филип Вишњић, један од најпознатијих српских гуслара и твораца српских народних пјесама.

Филип Вишњић је рођен на Мајевици, у селу Горња Трнова, код Угљевик. Ослепевши од великих богиња још као дете, Вишњић је постао професионални певач. С гуслама у рукама је путовао по читавом Босанском пашалуку, па и даље, све до Скадра. По селима и на манастирским саборима певао је Србима, а пролазећи кроз градове певао је на дворовима турских првака. Две публике тражиле су различите песме тако да је Вишњић имао два различита репертоара, један за своје хришћанске а други за муслиманске слушаоце. Његове песме о Светом Сави карактеристичне су за манастирски, хагиографски репертоар слепих певача.

1595. Умро је италијански песник Торквато Тасо аутор епа "Ослобођени Јерусалим". Један број песама посветио је Дубровчанки Цвијети Зузорић која је у свом салону у Фиренци окупљала књижевнике и уметнике.

1599. Рођен је вођа Енглеске револуције Оливер Кромвел који је 1653. постао протектор Енглеске, Шкотске и Ирске. Две године после његове смрти 1658, обновљена је монархија.

1744. Умро је шведски физичар и астроном Андерс Целзијус, изумитељ једне од скала за мерење топлоте.

1792. На погубљењу друмског разбојника Жака Пелетјеа на тргу Де Грев у Паризу у Француској је први пут употребљена гиљотина.

1859. Према пројекту конзула Француске у Александрији Фердинанде Лесепса , почело је копање Суецког канала. Каналом дугим 161 километар спојено је, у новембру 1869, Средоземно и Црвено Море и створен најкраћи пловни пут из Европе ка Средњем и Далеком истоку.

1874. Рођен је италијански инжењер Гуљермо Маркони. Радио је на усавршавању бежичне телеграфије и први је успео да пошаље радио сигнал преко Атлантика (1901). Нобелову награду 1909. поделио је са немачким физичарем Брауном.

1915. Почела је битка на Галипољу, једна од највећих битака у Првом светском рату, у којој је Турска победила савезничке трупе под британском командом. То је била и једина победа Турске војске у том рату. У осмомесечној бици погинуло је око 7.000 Аустралијанаца и око 2.000 Новозеланђана.

1918. Рођена је америчка певачица Ела Фицџералд, некрунисана "краљица џеза".

1920. Пољске трупе упале су у Украјину, потом брзо напредовале и 6. маја заузеле Кијев. Миром у Риги 12. марта 1921. Пољска је добила од Совјетске Русије територију с више милиона Украјинаца и Белоруса.

1938. Умро је српски генерал и војни писац Живко Павловић, члан Српске краљевске академије, учесник оба балканска рата и Првог светског рата ("Битка на Колубари", "Београдска операција").

1945. Совјетске и америчке трупе сусреле су се први пут у Другом светском рату код места Торгау у Немачкој.

1945. У Сан Франциску, 45 земаља антихитлеровске коалиције, укључујући Југославију, почело је оснивачку конференцију УН.

1974. У Португалу је у удару, познатом као "револуција каранфила", оборен аутократски режим Марсела Каетана . Истог дана, годину дана касније, на првим слободним изборима после пола века, победила је Социјалистичка партија Марија Соареша.

1980. Мисија америчких командоса, која је требало да спасе у Техерану 53 члана амбасаде САД, претворене у таоце, пропала је у иранској пустињи, после погибије осам Американаца у судару хелокоптера с авионом.

1980. Срушио се дански "Боинг 727", који је чартер летом превозио британске туристе на линији Манчестер-Тенерифе. Погинуло је свих 146 путника и чланова посаде.

1982. Последњи израелски војници напустили су Синај, окончаваши 15-годишњу окупацију тог египатског полуострва.

1993. На референдуму у Русији 62 одсто гласача је подржало реформе председника Бориса Јељцина.

1993. У присуству мировног посредника лорда Овена, председници СРЈ, Србије и Црне Горе Добрица Ћосић, Слободан Милошевић и Момир Булатовић покушали су да убеди лидера босанских Срба Радована Караџића да потпише кориговани Венс-Оенов мировни план. Наредног дана Скупштина РС је одбила овај план, рат у Босни је настављен, а СРЈ су поштрене санкције међународне заједнице.

1994. У Лондону је формирана Контакт група за координацију дипломатских акција САД, Русије и ЕУ у босанском рату.

1995. Умрла је америчка позоришна и филмска глумица Џинџер Роџерс , која је светску славу стекла у мјузиклима као партнерка Фреда Астера. Оскар је добила за филм "Кити Фоил".

1999. Авијација НАТО-а срушила је друмско-железнички "Жежељев мост", већ оштећен у три напада претходних дана. Тиме је Нови Сад остао без последњег од три моста на Дунаву.

2000. У Београду је убијен директор Југословенског аеротранспорта (ЈАТ) Жика Петровић.

2002. Русија је саопштила да су руске трупе убиле једног од најтраженијих људи у земљи - Катаба , чеченског лидера арапског порекла, за кога се сумњало да има блиске везе са терористичком мрежом Осаме бин Ладена - ал Каидом.

2005. У оквиру блискоисточне турнеје председник Русије Владимир Путин посетио је Египат и Израел. Он је први и једини руски, односно совјетки лидер који је посетио Египат у последњих 40 година и први руски званичник који је посетио Израел.

(Агенције)